

วารสาร

การพยาบาลจิตเวชและสุขภาพจิต

THE JOURNAL OF PSYCHIATRIC NURSING AND MENTAL HEALTH

ปีที่ 25 ฉบับที่ 3 (กันยายน - ธันวาคม 2554)

Vol.25 No.3 (September - December 2011)

ISSN 0857-4553

บทความวิชาการ

- นักศึกษาพยาบาลกับการฝึกปฏิบัติทางคลินิกจิตเวช

บทความวิจัย

- ปัจจัยคัดสรรที่มีความสัมพันธ์กับภาวะทุพพลภาพของผู้ป่วยโรคซึมเศร้าวัยสูงอายุ
- ปัจจัยคัดสรรที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมรุนแรงของผู้ป่วยจิตเภทในชุมชน
- การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเกิดปัญหาความรุนแรงในครอบครัวต่อสตรีในสังคมไทย
- ผลของโปรแกรมการปรับเปลี่ยนมุมมองที่เน้นการหาทางออกสำหรับผู้ป่วยโรคจิตเภทที่ได้รับยาต้านอาการทางจิต
- ผลของกลุ่มส่งเสริมการรับรู้สมรรถนะแห่งตนต่อพฤติกรรมการใช้ยาตามเกณฑ์การรักษาและความตั้งใจมาตรวจตามนัดของผู้ป่วยจิตเภท
- ผลของโปรแกรมการพยาบาลที่เน้นการปรับตัวและการระลึกถึงความหลังต่ออาการซึมเศร้าของผู้ป่วยสูงอายุที่เป็นโรคซึมเศร้า
- การทำหน้าที่ของครอบครัวของผู้ป่วยโรคอารมณ์แปรปรวนสองขั้ว
- ผลของสุขภาพจิตศึกษาแบบกลุ่มต่อคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยโรคอารมณ์แปรปรวนสองขั้ว
- ผลของโปรแกรมการฝึกทักษะชีวิตในโรงเรียนต่อปัจจัยป้องกันด้านบุคคลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีพฤติกรรมดื่มแอลกอฮอล์ ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จังหวัดชลบุรี

วารสารการพยาบาลจิตเวช และสุขภาพจิต

THE JOURNAL OF PSYCHIATRIC NURSING AND MENTAL HEALTH

จุดประสงค์

1. เพื่อเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการ
2. เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ข่าวสาร ความคิดเห็น ประสบการณ์ทางด้านสุขภาพจิต และการพยาบาลจิตเวช
3. เพื่อส่งเสริมให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
4. เพื่อเสริมสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้ร่วมงานวิชาชีพ

Objectives

1. To distribute knowledge
2. To serve as medium for exchanging informations, ideas, experiences in psychiatric mental health nursing among the professional nurse
3. To promote and increase creative thinking
4. To establish good relationship among the professional members

กำหนดการออก ปีละ 3 ฉบับ

(ม.ค.- เม.ย., พ.ค.-ส.ค., ก.ย.-ธ.ค.)

เจ้าของ สมาคมพยาบาลจิตเวชแห่งประเทศไทย
สำนักงาน สถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จเจ้าพระยา
112 ถนนสมเด็จพระเจ้าอยุธยา คลองสาน
กรุงเทพฯ 10600 โทร. 0-437-0200-8

พิมพ์ที่ บริษัท ธนาพรส จำกัด

โทร. 0-2215-7220, 0-2215-7698,
0-2215-6376, 0-2214-4972,
0-2214-5060

โทรสาร 0-2214-0038, 0-2611-9324

E-mail : tanapress@gmail.com

Published by The Psychiatric Nurses

Association of Thailand

Office

Somdej Chaopraya Institute of
Psychiatry

112 Somdej Chaopraya Rd.,
Klong-San Bangkok 10600

Printed by Tana Press Co., Ltd.

Tel. 0-2215-7220, 0-2215-7698,
0-2215-6376, 0-2214-4972,
0-2214-5060

Fax. 0-2214-0038, 0-2611-9324

E-mail : tanapress@gmail.com

คณะกรรมการวารสารการพยาบาลจิตเวชและสุขภาพจิต ประจำปี 2552-2553

ที่ปรึกษา

ศ.ดร. ศิริพร จิรวัดนกุล
รศ.ดร. พวงรัตน์ บุญญานุรักษ์
รศ.ดร. จินตนา ยูนิพันธุ์
รศ. สมพร เชื้อหิรัญ
ผศ. ปาหนัน บุญ-หลง
นางสาว เจริญ แจ่มแจ้ง
นาง วัชรารณ อุกโยธาส
นาง กัลยา ภัคคิมงคล
รศ.ดร. อรพรรณ ลือบุญรัชชัย
นางกาญจนา เหมะรัต

บรรณาธิการ

ผศ. ดร. รังสิมันต์ สุนทรไชยา

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

นางสาว สาวิตรี แสงสว่าง

กองบรรณาธิการ

ผศ. ถวิล นภาพงศ์สุริยา
ผศ. ดร. ช่อทิพย์ สันชนะวนิช
อาจารย์ ดร. เพ็ญภา แดงค้อมยุทธ
อาจารย์ เครือวัลย์ ศรียรัตน์
นาง สุชา ไลชาดิกุล
นางสาว สุกัญญา สำราญพิศ
นางสาว นิรมล ปะนะสุนา
นางสาว ชนิกรรดา ไทยสังคม
นาง จิราพร เกสรสุวรรณ
อาจารย์ โกสม เศรษฐาวังค์
อาจารย์ วัชรินทร์ วุฒิมรณฤทธิ์
ผศ. ดร. พชรินทร์ นันทจันทร์

อาจารย์ ทิพย์สุดา สำเนียงเสนาะ
ผศ. จุลจราพร สีนศิริ
อาจารย์ ดร. สุภาภัก เกตราสุวรรณ
ผศ. ดร. ภรภัทร เสงอุดมทรัพย์

ผู้จัดการ

นางสาว สาวิตรี แสงสว่าง

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
อดีตนายกสมาคมพยาบาลจิตเวชแห่งประเทศไทย
อดีตนายกสมาคมพยาบาลจิตเวชแห่งประเทศไทย
อดีตนายกสมาคมพยาบาลจิตเวชแห่งประเทศไทย
อดีตนายกสมาคมพยาบาลจิตเวชแห่งประเทศไทย
อดีตนายกสมาคมพยาบาลจิตเวชแห่งประเทศไทย
อดีตนายกสมาคมพยาบาลจิตเวชแห่งประเทศไทย
นายกสมาคมพยาบาลจิตเวชแห่งประเทศไทย
นายกสมาคมพยาบาลจิตเวชแห่งประเทศไทย

คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สถาบันจิตเวชศาสตร์ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
วิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย
สถาบันจิตเวชศาสตร์ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ
สถาบันจิตเวชศาสตร์ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ
สถาบันจิตเวชศาสตร์ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ
โรงพยาบาลศรีธัญญา
โรงพยาบาลศรีธัญญา
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต
โรงเรียนพยาบาลรามาธิบดี คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาล
รามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒพงศ์รัชนี
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

สถาบันจิตเวชศาสตร์ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ

คณะกรรมการที่ปรึกษา สมาคมพยาบาลจิตเวชแห่งประเทศไทย ปี 2551-2552

กรรมการที่ปรึกษากิตติมศักดิ์	ศาสตราจารย์นายแพทย์ประสพ รัตนากร อาจารย์จันทน์ปรีดิ์ รัตนากร อธิบดี กรมสุขภาพจิต
ที่ปรึกษาทางกฎหมาย	นายจรัส กาญจนขจิต
กรรมการที่ปรึกษา	นายกสภาการพยาบาลแห่งประเทศไทย นายกสมาคมการพยาบาลแห่งประเทศไทย ผู้อำนวยการ สถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จเจ้าพระยา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปาหนัน บุญหลง นางวัลลีย์ กนกวิจิตร รองศาสตราจารย์สมสร เชื้อหิรัญ รองศาสตราจารย์ ดร. พวงรัตน์ บุญญานุรักษ์ รองศาสตราจารย์ ดร. จินตนา ยูนิพันธุ์ หัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาล สถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จเจ้าพระยา หัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาล โรงพยาบาลศรีธัญญา หัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาล สถาบันราชานุกูล หัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาล สถาบันกัลยาณ์ราชนครินทร์ หัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาล โรงพยาบาลยุวประสาทไวทโยปถัมภ์ หัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาล โรงพยาบาลสวนปรุง หัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาล โรงพยาบาลสวนสราญรมย์ หัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาล โรงพยาบาลพระศรีมหาโพธิ์ หัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาล โรงพยาบาลจิตเวชนครราชสีมาราชนครินทร์ หัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาล โรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่นราชนครินทร์ หัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาล โรงพยาบาลจิตเวชนครพนมราชนครินทร์ หัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาล สถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นราชนครินทร์ หัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาล โรงพยาบาลจิตเวชนครสวรรค์ราชนครินทร์ หัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาล โรงพยาบาลจิตเวชเลยราชนครินทร์ หัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาล สถาบันพัฒนาการเด็กราชนครินทร์ หัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาล โรงพยาบาลจิตเวชสระแก้วราชนครินทร์ หัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาล โรงพยาบาลจิตเวชสงขลาราชนครินทร์ หัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาล โรงพยาบาลสถาบันประสาทวิทยา หัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาล โรงพยาบาลธัญญารักษ์ ผู้อำนวยการกองการพยาบาลสาธารณสุข กรุงเทพมหานคร

คณะกรรมการอำนวยการ สมาคมพยาบาลจิตเวชแห่งประเทศไทย ปี 2553-2554

นางกาญจนา	เหมะรัต	นายกสมาคม
นางกัลยา	ภักดีมงคล	อุปนายก คนที่ 1
รศ.ดร.มรรยาท	รุจิวิษณุ	อุปนายก คนที่ 2
รศ.ดร. อรพรรณ	ลือบุญธวัชชัย	ประธานฝ่ายวิชาการ
นางดวงตา	กุลรัตนญาณ	ประธานร่วมฝ่ายวิชาการ
ผศ.ดร. รังสิมันต์	สุนทรไชยา	ประธานฝ่ายวารสาร
นางสินีนาค	จิตต์ภักดี	ประธานร่วมฝ่ายวารสาร
นางมัจฉรี	โอสถานนท์	ประธานฝ่ายหารายได้
นางรัตนา	เหล่าปิยะกุล	ประธานร่วมฝ่ายหารายได้
นางสาวราณี	พรมานะจิรังกุล	ประธานร่วมฝ่ายหารายได้
นางสาวไสยา	ตะกูลมูล	ประธานร่วมฝ่ายหารายได้
นางนฤมล	นาคเรือง	ประธานฝ่ายบริการชุมชน
นางสนาม	บินชัย	ประธานร่วมฝ่ายบริการชุมชน
นางเพชร	คันธสายบัว	ประธานฝ่ายบริการวิชาการและชุมชน
นางสาวประหยัด	ประภาพรหม	ประธานร่วมฝ่ายบริการวิชาการและชุมชน
นางสุภาวดี	หุ้มจิตต์	ประธานฝ่ายสวัสดิการ
นางชลธิดา	ลิ้มวงศ์	ประธานร่วมฝ่ายสวัสดิการ
นางจันทร์เพ็ญ	สุทธิชัยโชติ	ประธานฝ่ายประชาสัมพันธ์และปฏิคม
นางก้องเกียรติ	อุเต็น	ประธานร่วมฝ่ายประชาสัมพันธ์และปฏิคม
นางนิตยา	จันทโรจวงศ์	เหรัญญิก
นางสาวสำราญ	บุญรักษา	ผู้ช่วยเหรัญญิก
นางเอื้ออารีย์	สาธิตา	นายทะเบียน และผู้จัดการสำนักงาน
นางสาวกาญจนา	สุทธิเนียม	เลขาธิการ
นางสาวชลพร	กองคำ	ผู้ช่วยเลขาธิการ คนที่ 1
นางรื่นฤดี	ลิ้มฉาย	ผู้ช่วยเลขาธิการ คนที่ 2

วารสารการพยาบาลจิตเวชและสุขภาพจิต

ปีที่ 25 ฉบับที่ 3 (กันยายน - ธันวาคม 2554) Vol.25 No.3 (September - December 2011)

บรรณาธิการแถลง

วารสารการพยาบาลจิตเวชและสุขภาพจิต ปีที่ 25 ฉบับที่ 3 (กันยายน – ธันวาคม 2554) ได้มีบทความวิชาการและบทความวิจัยซึ่งมีเนื้อหาความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวชอย่างต่อเนื่องเสมอมา ในฉบับนี้มีประเด็นที่น่าสนใจในกลุ่มประชากรทั่วไปและผู้ป่วยที่มีปัญหาทางจิต

กองบรรณาธิการ ขอขอบพระคุณ สมาชิกวารสารและผู้สนใจทุกท่านที่ให้การสนับสนุนติดตามมาโดยตลอด พร้อมกันนี้ ขอเชิญผู้สนใจทุกท่านสมัครเป็นสมาชิกวารสารและส่งบทความวิชาการหรือบทความวิจัยเพื่อการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานที่เป็นประโยชน์แก่สังคมและวิชาชีพ อนึ่ง ขอให้ผู้เขียนบทความได้โปรดอ่านทำความเข้าใจและปฏิบัติตามคำแนะนำในการเตรียม และการส่งบทความต้นฉบับ ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ต่อทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รังสิมันต์ สุนทรไชยา

บรรณาธิการ

วารสารการพยาบาลจิตเวชและสุขภาพจิต

ปีที่ 25 ฉบับที่ 3 (กันยายน - ธันวาคม 2554) Vol.25 No.3 (September - December 2011)

สารบัญ

เรื่อง	ผู้แต่ง	หน้า
บรรณาธิการแถลง		
บทความวิชาการ		
● นักศึกษาพยาบาลกับการฝึกปฏิบัติทางคลินิกจิตเวช	กนกพร เรืองเพิ่มพูล	1
บทความวิจัย		
● ปัจจัยคัดสรรที่มีความสัมพันธ์กับภาวะทุพพลภาพของผู้ป่วยโรคซึมเศร้าวัยสูงอายุ	นภา จิรัฐจินตนา รังสิมันต์ สุนทรไชยา	12
● ปัจจัยคัดสรรที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมรุนแรงของผู้ป่วยจิตเภทในชุมชน	เวนนิช บุราชรินทร์ เพ็ญพัชร์ อุทิศ	24
● การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเกิดปัญหาความรุนแรงในครอบครัวต่อสตรีในสังคมไทย	อาภรณ์ เสียงแหลม พัชรินทร์ นันทจันทร์ นพวรรณ เปียชื่อ	38
● ผลของโปรแกรมการปรับเปลี่ยนมุมมองที่เน้นการหาทางออกสำหรับผู้ป่วยโรคจิตเภทที่ได้รับยาต้านอาการทางจิต	ศรวิไล โมกขาว	56

 สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	ผู้แต่ง	หน้า
● ผลของกลุ่มส่งเสริมการรับรู้สมรรถนะแห่งตนต่อพฤติกรรมการใช้ยาตามเกณฑ์การรักษาและความตั้งใจมาตรวจตามนัดของผู้ป่วยจิตเภท	นภาพร เหลืองมงคลชัย อรพรรณ ลือบุญรัชชัย	69
● ผลของโปรแกรมการพยาบาลที่เน้นการปรับตัวและการระลึกถึงความหลังต่ออาการซึมเศร้าของผู้ป่วยสูงอายุที่เป็นโรคซึมเศร้า	วาสนา วรรณเกษม รังสิมันต์ สุนทรไชยา	82
● การทำหน้าที่ของครอบครัวของผู้ป่วยโรคอารมณ์แปรปรวนสองขั้ว	อุดมศักดิ์ สุขภักดี	97
● ผลของสุขภาพจิตศึกษาแบบกลุ่มต่อคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยโรคอารมณ์แปรปรวนสองขั้ว	บุญเยี่ยม คำชัย เพ็ญพักตร์ อุทิศ	110
● ผลของโปรแกรมการฝึกทักษะชีวิตในโรงเรียนต่อปัจจัยป้องกันด้านบุคคลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จังหวัดชลบุรี	สุกัญญา เพิ่มพูล นิตยา ตากวิริยะนันท์ ภรภัทร เสงอุดมทรัพย์	128